

ÚSTECKÝ KRAJ

- 1 Určete polohu kraje v rámci České republiky.
- 2 Zjistěte, kolik obyvatel má Ústecký kraj.
- 2 Se kterými ostatními kraji Ústecký kraj sousedí? Sousedí i s některým jiným státem? Pokud ano, se kterým?
- Popište znak kraje.
- 3 Brána ve druhém poli znaku má představovat Bránu Čech (Porta Bohemica – viz násl. strana). Pluh ve třetím poli má odkazovat na bájného Přemysla Oráče, kterého podle pověsti Libušino poselstvo našlo orat pole u Stadie.

0 10 20 km

Děčín

Teplice

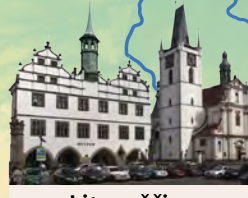
Most

Chomutov

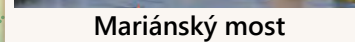
Louny

Litoměřice

**krajské město
Ústí nad Labem**

- důležité správní, kulturní a průmyslové centrum
- univerzitní město

Mariánský most

pohled přes Mírové náměstí

Povrch a vodstvo

Na severozápadě do kraje zasahují **Krušné hory**, na severovýchodě **Lužické hory**. Uprostřed kraje se vypíná **České středohoří**.

Nejvýznamnějšími řekami kraje jsou **Labe** a jeho přítok **Ohře**.

- Vyhleďte horu Klínovec, na jejím JV svahu leží nejvyšší bod Ústeckého kraje (1225 m n. m.). Ve kterém kraji se nachází vrchol Klínovce?
- Vyhleďte místo, kde Labe opouští naše území. Je to nejnižší bod ČR (115 m n. m.).
- Vyhleďte přítoky Labe a určete, jaký jeho přítok (pravý/levý) tvoří.

Zemědělství

Podél řek Labe a Ohře se pěstují obilniny, řepka olejka, slunečnice, řepa cukrovka, ovoce a zelenina. Na Žatecku, Lounsku a Litoměřicku se pěstuje chmel otáčivý. Horské oblasti se využívají k pastvě.

- 3 Na příkladech plodin pěstovaných v tomto kraji vysvětlete, jak přírodní podmínky ovlivňují zemědělství.

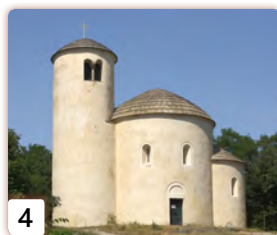
Průmysl

V podkrušnohoří se nacházejí ložiska hnědého uhlí, proto je zde významný **hutní** (Spolchemie), **chemický** (Lovochemie) a **energetický** průmysl (Tušimice, Počerady, Prunéřov). V úrodných oblastech je pak **potravinářský** průmysl.

- 4 Zjistěte názvy dalších průmyslových podniků ve vašem kraji.

Kulturní památky

V kraji se nachází mnoho zámků, hradů a jiných kulturních památek.

5 K památkám přiřaďte správné označení: a) rotunda sv. Jiří a sv. Vojtěcha na hoře Říp, b) hrad Házmburk, c) kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, d) zámek Jezeří, e) zámek Ploskovic, f) pevnost Terezín g) zámek Duchcov, h) vrch Mědník.

- ♥ Navštívili jste tyto památky? Které z nich patří do seznamu památek UNESCO? Které další kulturní památky vašeho kraje znáte?
- ♥ Se kterou pověstí se hora Říp pojí?

Přírodní krásy

6 Zopakujte si, proč jsou některé oblasti zvláště chráněné.

Velkolepě působí tzv. Brána Čech (*Porta Bohemica*), kaňonovité údolí Labe, jímž řeka vstupuje do Českého středohoří.

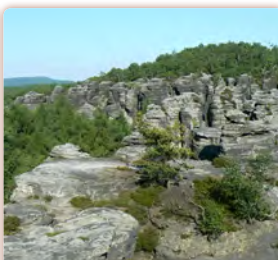
Největší pískovcovou skalní bránu v Evropě – Pravčickou bránu – najdeme v NP České Švýcarsko. Zajímavé je také skalní město Tiské stěny.

Porta Bohemica

Pravčická brána

Tiské stěny

- ⊕ Které chráněné krajinné oblasti se v kraji nacházejí nebo do něj alespoň částečně zasahují?

Rekreace

- z V kraji najdeme mnoho minerálních a termálních pramenů (např. v Zaječicích, Bílině, Teplicích). Pramen Luna (1) v Lounech je nejhlubším minerálním pramenem v ČR, obsahuje také nejvíce solí.
- @ Na stránkách zubrnickazeleznice.cz zjistíte, které expozice můžete na trati Zubrnické museální železnice (2) navštívit.

1

2

Známí rodáci

7 Společně zkuste určit významného rodáka vašeho kraje.

Narodil jsem se na konci 15. století do rodiny drobné české šlechty z Libočan u Žatce. Po Kosmovi a „Dalimilovi“ jsem se i já pustil do sepsání *Kroniky české*. České dějiny až do roku 1526 jsem vylíčil poutavě, ale velmi nepřesně. Kdo jsem?

- 🏠 Připravte podobné hádanky o dalších známých osobnostech pocházejících z vašeho kraje (např. Jaroslav Vrchlický, Václav Hlavatý, Jan Svěrák, Ivan Hlinka, Josef Masopust).

Krajské město: **Ústí nad Labem**
 Další města: **Děčín, Litoměřice, Teplice, Louny, Most, Chomutov**

Povrch: **Krušné hory, Lužické hory, České středohoří**
 Řeky: **Labe, Ohře**

1. Jmenujte plodiny a oblasti, v nichž se pěstují.
2. Jmenujte typy průmyslu zastoupené v kraji.

3. Jmenujte příklady kulturních památek kraje.
4. Jmenujte příklady přírodních krás kraje.

Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

VLASTIVĚDA 4

POROZUMĚNÍ V SOUVISLOSTECH POZNÁVÁME SVĚT KOLEM NÁS

kde žijeme

učebnice pro 4. ročník základní školy (PŘÍLOHA KRAJE ČESKÉ REPUBLIKY: ÚSTECKÝ KRAJ)

Jazyková spolupráce: Mgr. Lenka Bičanová, Ph.D.; Bc. Denisa Řeháčková

Odpovědná redaktorka: Mgr. Magdalena Konečná, Ph.D.

Redakční spolupráce: Ing. Mgr. Martin Janáček

Fotografie: archiv NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.; Hadonos (q); Huhulenik (t); Martina Janochová (r); Jik jik (u); Karelj (j); Michielverbeek (e); Ondrej.konicek (b); R.D. - Rolf-Dresden (v); RomanM82 (f, m); SchiDD (c, g, h, l, n, p); ŠJů (d); Tomáš Urban (a); VojtaHieke (o); Wector.sector (i)

Zdroje dat map: Copernicus Land Monitoring Service. [online]. [cit. 2021-10-15]. Dostupné z WWW: <<https://land.copernicus.eu/>>

ČZÚK. [online]. [cit. 2021-08-10]. Dostupné z WWW: <<https://geoportal.cuzk.cz/>>

Natural Earth. [online]. [cit. 2021-08-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.naturalearthdata.com/>>

Grafická úprava: Lucie Kotřlová

První vydání (2021)

Vydala:

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286, 777 577 739
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz